

DE POSTRIJDER DER PROVINCE LIMBURG.

Men schrijft in te Tongeren bij H. Ce'le'e, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en s zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Graese Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

Abonnement : Tweemaal per week, 4 fr. per jaar... Aankondigingen : 15 centimes per drukregel.

Zondag 4 Januari

WITTE LELIE. CONCORDIA

Maandag 5 Januari

Don César de Bazan, beroemd drama in vijf bedrijven.

TWEEDE BLAD

De Belg als handelaar.

Indien de waarde van een volk aan de belangrijkheid van zijnen handel moet gemeten worden, dan wordt door de Action Economique a vastgesteld dat, gezien een totaal van 8 miljard 469,530,000 franken, voor een bevolking van 7,301,024 inwoners, elke Belg 1125 frank waard is.

Het is echter dit laatste cijfer dat dient genomen te worden om de Belgische handelsmacht bij deze van andere landen te vergelijken, daar het meereendeel derzelfde hante statistieken voor 1912 nog niet hebben openbaar gemaakt.

De Belg 1,023 fr.; de Zwitsler 885 fr.; de Engelsman 685 fr.; de Deen 670 fr.; de Noor 451 fr.; de Fransman 369 fr.; de Duitscher 340 fr.; de Zweed 339 fr.; de Turk 214 fr.; de Rumeen 171 fr.; de Italiaan 157 fr.; de Oostenrijk-Hongariaar 119 fr.; de Griek 117 fr.; de Spanjaard 99 fr.; de Bulgaar 88 fr.; de Portugees 87 fr.; de Servier 78 fr.; de Rus 48 fr.

Bijgevolg is op handelsgebied een Belg meer waard dan een Zwitsler, een Engelsman en een Deen.

Hij weegt op tegen Noor; staat gelijk met ongeveer drie Franschen, Duitschers of Zweden; met vijf Turken, zes Rumeenen of Italianen, negen Oostenrijkers-Hongarijers, Grieken, twaalf Bulgaren of Portugeezen en dertien Serviers. Tot slot vertegenwoordigen slechts 32 Russen de handelsmacht van eenen Belg.

De geschiedenis van het rijwiel.

Het zal onze sportliefhebbers zeker niet onaangenaam zijn wat meer te vernemen over de geschiedenis van het rijwiel. Vijf jaar geleden kende men den veld nog niet en moest men alles te voet afleggen. Wilde men ergens op korten tijd komen, dan moest men maar wat rapper door stappen en op geen druppel zweel zien.

Sedert 't rijwiel uitgevonden werd, is dat alles veranderd; er zijn om zoo te zeggen geen afstanden meer, en 't is dan ook niet te verwonderen dat elkeen een rijwiel heeft en dat de wereld om zoo te zeggen op wieltjes loopt, en dat men op de baan haast zoveel rijwielen als voetgangers ontmoet.

Als men terug in het verleden ziet, dan begrijpt men niet hoe men toch zoalng heeft moeten zoeken eer men het rijwiel, dat toch zoo eenvoudig is, uitvond.

Denkt echter niet dat het princip van het rijwiel zoo maar in eens ontstaan is. Een veld schijnt nu zeer eenvoudig, nu wij hem allen kennen; toch is het gedacht er van niet zoo plotselings ontstaan.

In het jaar 1790, in den tijd der Jacobijnen, was er een Parijzenaar, Sivrac genaamd, die op de gedachte kwam twee houten wielen door een balk aan elkander te verbinden. Hij ging vervolgens in het midden zitten, trapte afwisselend met den linker- en rechtervoet op den grond, en zoo bracht hij zijn gerij in beweging, dat hem veel zweel en arbeid kostte.

In 1818 dacht een Duitsche houtvester, Drais genaamd, eraan, het voorste rad beweegbaar te maken. Op die manier kon men het gehele voertuig naar links draaien. Maar het toestel was zwaar en log. Het feit, dat men het hout door ijzer vervangde, maakte het niet lichter en de wijze van voortbewegen was zeer vermoed.

In 1861 hield zich een jeugdige smidsjongen van Parijs — hij heette Michaux en was nauwelijks 14 jaar oud — met het eenvoudig toestel van Drais, de draisine genoemd, onledig. Aan de as van het voorwiel bevestigde hij twee trappers, of pedalen. Zoo moest hij met de voeten niet meer tegen den grond slooten. Hij zette zich op een zadel, die te midden van de twee ijzeren wielen was vastgemaakt en deed met de opgetilde

voelen het voorrad ronddraaien.

Niemand nam natuurlijk in den beginne aan dat men met zoo een rijwiel in evenwicht blijven kon. Maar na wat oefening ging dat uitstekend en weldra steg de behendige Michaux op en af zijn ijzeren paard zonder de medehulp van zijne vrienden. Hij maakte een handig gebruik van de voerzang en trapte er maar gelukkig op los, zonder te beseffen dat hij door de vliegkracht der raders zijn evenwicht bewaarde.

Stelt u maar niet voor dat het rijwiel van Michaux zoo vlug en zoo zacht liep als een van die duizenden, die ons dagelijks voorbijloopen. In 1869 grees er een wedstrijd voor rijwielen plaats tusschen Parijs en Rouaan. Die steden liggen zoo wat 120 kilometers van elkaar verwijderd. Welnu, de gelukkige overwinnaar legde dien afstand in 10 uren af. Hij had dus 12 kilometers per uur gereden, wat verbaazendekend scheen. Wie zalks maar kan in het jaar 1913, is een ellendige sukkelaar.

Omtrent 1875 ontstonden de hooge tweewielers, waarvan het voorrad 1'50 tot 1'60 middellijn had, terwijl het achterrad zeer klein was. Ieder ronddraaiende beweging bracht den behendige wielrijder een volle vijf melers voorwaarts. Maar het hooger rijwiel had een groot nadeel. Bij de minste hindernis die zich op de baan voorded, kantelde het plotseling om en viel de berijder omslacht tegen den grond.

In 1880 werd er in Engeland eene nieuwe ingrijpende verbetering aan het rijwiel toegebracht. De trappers, die tot nu toe aan de as van het voorwiel werkten, werden thans aan het benedeneinde van de stang aangebracht, die zich onder den zadel bevindt. Rondom de as van de trappers is een getand rad waarrond de ketting loopt, die rondom een kleiner getand rad gaat, dat aan de as van het achterwiel bevestigd is.

Heeft het getand rad van de trapas 21 tanden bij voorbeeld, en het getand rad van het achterwiel 7, dan zal bij iederen volledige omdraai van de trappers, het achterwiel driemaal volledig zijn rondgedraaid.

Na die aanzienlijke verbetering kwamen er andere. Men maakte het rijwiel stevig en licht. Men vervaardigde het nu niet meer van ijzer, maar wel van stalen buizen. Weldra kwamen er rondom de lichte stalen raden banden van rekgom of caoutchouc, zoo-fal het schokken over de straatsteenen nauwelijks nog werd gevoeld, vooral toen, omstreeks 1890, de luchtbanden werden gevonden, die het rijwiel zoo zacht doen loopen als over een dik Oostersche tapijt.

Sedert dien heeft men getracht de veld steeds lichter te maken. Op onze dagen is een veld maar een dood gewoon ding meer. Niemand slaat er nog acht op. Naar boven zijn aller oogen gericht! Vliegen! Vliegen! dat is wat nieuws en nieuwe bezems vagen goed.

Toch zal men nog lang moeten wachten eer het vliegtuig zoo nuttig en praktisch zal geworden zijn als dat klein tuig dat men veld heeft, en dat sedert 50 jaar schier de gansche wereld op wieltjes heeft doen loopen.

Erin geloopt.

Heer Lorand, radicale volksvertegenwoordiger van Virton, heeft aan den heer Minister gevraagd hoeveel gemeentescholen-klassen er zijn in België, waar al de leerlingen de godsdienstlessen bijwonen.

Het antwoord is (per provincie): Antwerpen, 700; Brabant, 1143; West-Vlaanderen, 587; Oost-Vlaanderen, 792; Henegouwen, 891; Luik, 626; Limburg, 249; Luxemburg, 540; Namen, 679. Al te samen 6120.

Men lette veel op; het betreft klassen van gemeentescholen; daarin zijn de klassen der vrije scholen niet begrepen. Het getal klassen waar leerlingen van het godsdienstonderwijs ontslagen zijn is betrekkelijk zeer klein. Daaruit blijkt dat verre de meerderheid der ouders, zelfs der liberale en socialistische ouders, begeren dat hunne kinderen in den godsdienst onderwezen worden.

En zeggen dat liberaalen en socia-

listen nu al 2 maanden in de Kamer liggen te zagen omdat de godsdienst op het programma der gemeenteschool behouden blijft en dat er sprak is de ouders die het begeren — en er zijn er veel zoals gij ziet — in de mogelijkheid te stellen in den godsdienst onderwezen te worden, indien de eene of andere onderwijzer dat zou willen verhandelen.

Gebruik der meststoffen in den winter.

't Is in de herfst en voornamelijk in de lente dat het gebruik der meststoffen het belangrijkste is. Tijdens het slechte jaargetide, kan er enkel sprak zijn van gelofteerrie en potasachtige meststoffen, die goed behouden blijven door het opsloringsvermogen van den grond en niet blootgesteld zijn buiten het bereik der wortelen gelieven te worden, door de overvloedige regens van het jaargetide.

Wij hebben reeds gezegd dat tusschen de werkdagse stoffen, enkel het ammoniak sulfaat niet door den regen werd weggespoeld; niettegenstaande deze goede eigenschap, is het niet voldoende er thans gebruik van te maken, 't is een onnodig vercocht van kapitaal, ter oorzaak zijner grootte oplosbaarheid en zijner spoedige prikstelling door de planten; het is verkieslijker het enkel toe te dienen 8 of 15 dagen voor het zaaien, bij de voorberedingswerken van den grond.

Voor de winten, dient men het ook toe op het einde van den winter. 14 dagen voor het beruwsen van het gras. Doch het is verkieslijker zoo vroeg mogelijk van December tot Februarri de fosfor-potasachtige bemesting toe te dienen. Het superfosfaat en de natriumalkaliën wel zij oplosbaar zijnde, zullen den tijd behoude in den grond door te drijven er in het bereik der wortelen te komen, en eekere potasachtige meststoffen, kamet en chlorur, zullen ook den tijd hebben zich te ontmaken van de schadelijke bestanddeelen die zij bevatten, vooral het chlorur.

Voer al de leechen, is het verkieslijker door besprijng gelijktijdig met het mest, een gedeelte van superfosfaat onder te doen; het overblijvende mest te gebruiken worden voor de zaaiing en overblijvend door gaaingen ondergedelven worden. Aldus heeft men eene betere verdeling dezer meststoffen in de gansche laag waar zich de wortelen bevinden.

Men kan op dit tijdstip kamet in plaats van samengestelde zouten gebruiken, omdat zij de potascheenheden beter koop behoort.

J. VAN BLOUX Landbouw Ingenieur.

De tijden zijn zoo slecht.

In dorp en stad, ten alle kant Hoort men de lieden klagen. Als dat de tijden zijn zoo slecht 't is niet meer om verdragen, Ik vind nochtans den tijd zeer goed, Want niet maar eens de Keizer 't is eender wie gij tegenkomt 't zijn allen daan, beeren.

Mijn buurman Frans doet dag en nacht haastanders niet dan klagen, Als dat de tijden zijn zoo slecht 't is niet meer om verdragen, Ik vind nochtans den tijd zeer goed, Want Frans kan drinken, zweren Kan 't enige slijt zoo moer'gen nacht in allerlei pleuzen.

Mie Pikkels doet den ganschen dag schier anders niets dan klagen, Als dat de tijden zijn zoo slecht 't is niet meer om verdragen, Ik vind nochtans den tijd zeer goed, Want Mie verkast wist wel daiten, En goot met heele grepen geld Luigs voor en achter buien.

Vele oorden hoort men bedendags zich bitterlijk beklagen, Als dat de tijden zijn zoo slecht 't is niet meer om verdragen, Ik vind nochtans den tijd zeer goed, Want, even s de venten Leepi thans het kleine kleuterloek Met heele zakken centen.

ALLERLEI NIEUWS.

GEEN goede koffie is er mogelijk zonder goede cacao. De liefhebbers van eene goede Vincaart gebruiken. Men vindt ze overal.

— INVOER VAN AARDAPPELEN IN DE VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA. — Kruisende de macht naar verleid door den «Flara Quarantine Act», heeft de regering der Verenigde Staten den invoer verboden van aardappelen uit een zeker getal landen, naamlijk, airwaar «Black spots» (ziekte veroorzaakt door «Cryptosporidium endomycetum»), vastgesteld werd.

Daar begij onder die landen niet begrepen is, wordt de invoer van aardappelen herkomstig uit België, toegelaten op voorwaarde dat hij de verzendingen een consular getuigschrift van oorsprong gevoegd wez.

Rookt de Betes cigarettens La Nouvelle Americaine

nageleefd werd, zonden de zendingen van Belgische aardappelen, door denzelfden maatregel kunnen getroffen worden.

De uitvoer over de Belgische havens, ter bestemming der Verenigde Staten van Amerika, van aardappelen herkomstig uit hoogergeroende landen, is door de Amerikaanse overheden verboden.

— HULDE AAN DE NIEUWE SCHOOLWET. — Men weet dat Griekenland, tenevolge van den laatste oorlog, zijn grondgebed aanzienlijk uitgebreed heeft. Dientengevolge moesten er groote hervormingen, geschieden, en men wil er zich eerst en vooral bezig houden met de opvoeding en het onderwijs der kinderen. Weet men wat de regering gedaan heeft? Zij heeft laten gezout in België gelast in de documenten te versamen betrekkelijk het nieuw Schoolwetsonwerp dat in de Kamer besproken wordt. De griekschets overzigt wil er een grondige studie van maken en onderzoeken op welke wijzen zoort wetgeving kan toegepast worden op den toestand in Griekenland. Terwijl de oppositie alhier het ontwerp besprijng, brengt de vreesdijding er hulde aan met de fraaichte van 't hem in te voeren. Er zoo krijgen de Belgische liberalen en socialistes een les, die voor hen weer eene verandering te meer is.

— «Leven is een harde strijd, Wanneer ik lang reeds was bezweken. Zoo ik niet van tijd tot tijd Jacques Neets Wit stoopke aan kan spreken

— EEN GLORE TROTTER TE SCHIED. — De missionarissen van Scheut ontvingen dezer dagen het bezoek van eenen belangwekkenden globe-trotter.

M. Kriesz, geboren te Rotterdam in 1883, naar Amerika uitgevoken, sloot in 1909 eene overeenkomst met den le-huizer van een dagblad van Denver (Colorado). De jengedijng moest in zelschap van eenen Amerikaan, eenen Baer en eenen Engelschman. Te voet en zonder geld de reis om de wereld doen

Bij hunne terugkomst zou aan elk der drie jongelingen 10,000 dollars worden uitbetaald. De vier reizigers vertrokken uit Denver den 5 Januari 1909. Zij doerfpen Colorado, Wyoming, Utah, de Sierra Nevada (4,800 m.) Gallifornie, San Francisco. Zij bezagen zich naar Occaanie en de Philippijnen. Zij besochten Japan, Tonkin en Cochinchina.

In Sankw werd de Amerikaan in een gevecht gelooed. De Deen bezweek ten gevolge van eenen zonnestlag in Java. De Engelschman stierf aan de zwarte water koorts. Kriesz, alwaar overgebleven, ging naar Singapore waar hij met eene kleinging van Hollanderschen vader, in het huwelijck trad, en vervolgens de reis met zijne vrouw. Hij ha' ook uit Holland zijn jongeren broeder doen overkomen om hem te vergezellen.

Het drietal doortrook samen China en Mongelie, namelijk de strek-nu door de zandbergen van Scheut mis-sien hebben gelocht. De reizigers hebben meest al de paters van Scheut in die gewesten verblijvende, bezocht en brachten van de missionarissen brieven mede, getuigende van hunne doortocht, en van hunne goede betrekkingen met onze landgenooten. Zij bezitten de beste g. tuisz fr. flon, onder andere van Mr. Otto, apostolische vikaris van kansou en van Pater Stappers, missieoverste dezer provincie.

De jongere broeder van Kriesz die te Rotterdam zek ligt bragt eene verdraging in de reis. Zij moeten nog den weg afluken van Bruss naar Kales, Liverpool, New-York, Denver.

GOEDE NACHT! — Indien gij hoest, indien gij moelijk spuit, indien uwe buchtrijpen linnen, indien gij slechts nachten hebt, geneest u met de Borstpest (t) Walthery 1 fr. Eene doos is voldoende.

— EENE WERELDSTAD. — Een Amerikaan M. A. dersen in overleg met eenen parizerbouwkundige heeft het gedacht opgevat, eene wereldstad te stichten, die als de hoofdstad en het midden punt zou zijn der aarde. Al wat goed, edel, en groot is op den aardbol zou naar deze stad samen vloeiden, en alle kraacht en leven zou ook van daar uitgaan. M. Andersen heeft nog niets bepaald besloten nopens het land waar de stad zal verrijzen. Binnen drie jaar zal hij zijne middelen

tot verzeenlijkinge voor zijn ideaal doen kennen.

LIEVE DAMEN. — Op den kritieken onderdom, is het noodzakelijk goed het bloed te verzuyveren, om alle gevaar te vermijden; ook, hiranout u dat de Walthery P.H. waarlijk een kostbaar geneesmiddel voor u is, 1 fr. overal.

Koep uwe schoenen, sierlijk en goedkoop in het Huis GOLL MET. 3, Vind'god'Heestraat 3, Luik

— OPHOUDING VAN HANDEL. Verkoop met groten afslag. — Juwelenhandel, Horlogemerket en Goudsmid derg. — Huis GAMPQ-TOSTO, gesticht in 1856, Groenelmarktstraat, 33 te BRUSSEL.

— KUNSTVOORWERPEN. — HUWELIJKSGESCHENKEN. — BRONZEN VAN BAP-REIDENNE. Marmer, Schilderij, Sèvres, Saxe, Coppenhage (schiedheid gewaarborgd), Klone mobels.

Paul Guastalla, 31, Koninklijkestraat, Brussel. — Telefoon 925.

— Migraine, hoofd- en tandpijn nervalgic, plots genezen door een sachet Gauthier, 1 en 2 fr. de doos van 6 en 15, bij eene apotheker. Zoemt, wend u tot de apothek Gauthier, Mechelen.

DE OXYPATHOR MAGNETIEK TOESTEL Geneest radikaal, door oxydatie van het bloed, de ergste gevallen van rheumatisme, berocin, zwenukten en kwalen, verlamming, enz. enz. — Goede uitslag gewaarborgd. — Toestellen ter probering in huur op afrekening van 't aankoop. algemeen agentschap (Enig depot) 24 rue Koks, Antwerpen.

Verzoek dezen man U eene lezing van Uw leven te zenden.

Zijn wonderlijke macht om het menschelijk leven te lezen, hoe groot de afstand ook is, verwonder alle menschen die hem schrijven.

Buizen menschen uit alle rangen der matschappij hebben met de raadgevingen van dezen man hun voordeel gedaan. Hij vertelt u waartoe gij in staat zijt en op welke wijze u waartoe u zal komen. Hij noemt zelfs onze vrienden en vijanden op en zegt U welke de gunstige en ongunstige oogenblikken in Uw leven zijn.

Zijne verklaring van 't verleden, het tegenwoordige en het toekomstige zal U helpen op Uw levensaand en U verwonderd doen staan. Het eenige dat hij noodig heeft om zijn berekeningen te maken is Uw naam (eigenhandig geschreven), datum van Uw geboorte en opnaaf van 't gesk. Geld wordt niet verrescht Geef s. v. pl. den naam van dit journal op indien gij sedert een kostelooze profiel lezing verlangt. Als gij van dit bijzonder aanbod gebruik wilt maken en eene beschrijving van Uw leven wasscht te ontvangen, zendt dan eenvoudig Uw naam, voluit geschreeft, adres, dagteekening, maand en jaar Usser g. boorte (alles in driekelij hand-schrift) onder vermelding van Mijnsheer, Madame of Meijnsvrouw en tegelijkertijd een kopje van onderstaand verze, geschreven met Uw eigen hand. Vergeet er niet aan Uw brief moet gefrankeerd worden met een postzegel van 25 centimes.

Nuttig is Uw raad, Zoals duienden gewagen, Ik verlang geluk en welvaart, Als gij mij den weg toelsgen. (In postzegel van uw eigen vaderland) voor de betaling van porto, schrijfkosten, enz. insluiten. Adresser Uw brief aan Clay Burton Vance, Suite 7023, Palais Royal, Parijs, Frankrijk. Sluit geen geldstukken in Uw brief in. Het portio voor brieven naar Frankrijk is 25 c.

CACAO DE BEUKELAER

De voeding der kinderen Het Schotsch Meel

De keus van een volledig voedel voor jonge kinderen verzoekt leezde te lezen.

Men moet voor het gelukkig kind een licht voedel hebben, aangenaam van smaak, voedend en herstellend versterkend.

SCHOTSCH MEEL

Men gelooft de haver te groenlijng, het smakelijk voedel voor alle jonge kinderen. Daar gijne voornamste ingrediënt de haverlijng, is het SCHOTSCH MEEL een licht voedel, in den hoogsten graad verterbaar en voedzaam; door zijn zachteten, zijne lichte smaak, zijne geringe bestanddeelen, geeft het eenen subtielen pap, die gewis door de jongste en tenaerste kinderen gebruikt wordt.

Wenige voedingsmiddelen, deeren wij, bezitten de hoogerevulde voedingswaarde. Het SCHOTSCH MEEL, zoo met het enige, ten minste het beste VOLLEBILIS VOEDSEL voor de jonge kinderen is.

1 fr. 50 de doos van 50 pappen 4 de voornamste ingrediënt, apotheker, exporteur, bank van Limburg, samenwerkende met de bank van Tongeren.

PETIT-BEURRE CAREN

NATIONALE KWEEKERIJEN Hoboken bij Antwerpen

Aanlog van lusthoven, parken en alle andere beplantingen. Inrichtingen, plans, enz., zonder de minste verbintenissen.

Als reclame verzenden wij vrachtrij 25 Rozenstranden (beste soorten) v fr. 7,00 25 Rozen op stam » 22,50 25 Dalhien (laatste nieuwigheden) » 19,00 25 verschillende bloemplanten » 3,00 25 verscheillende sierruikers » 7,00 100 Aspergieplanten (Argenteele) » 2,50

ASTHMA

Gij allen die aan het Asthma lijdt, schrijft aan M. ESCOUFLAIRE, apotheker te Ath, die GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal zenden van

POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE

De helft beter koop. Verzekeringen van allen aard. GUNSTIGSTE VOORWAARDEN. Waargborg van den Staat. Hoofdagent: Henri DENIS, Piekspolstraat 27. TONGEREN.

A vendre locomobile 6 chev. bon état de marche, prix modéré. RUE GRETRY, 229, LIBGE.